

Ford Customline 1956

Text o foto Olle Wilson

Ford i folkdräkt

Svart fyrdörrars stolpe sägs det ibland lite nedsättande om gamla amerikanska vardagsbilar. Men på senare tid har benämningen fått en mer positiv klang. Nu importeras allt fler bilar i dova färger utan vare sig Hard Top eller Coupe i modellbeteckningen.

Femtioalets amerikanska bilhistoria framställs ofta som en epok fylld av bevingade kolosser i pastellfärger. I USA kan det i viss mån vara riktigt, men i Sverige För femtio år sedan fanns inte så många färgglada amerikanare med fenor i baken. De har kommit hit på senare år och många har glömt hur det egentligen förhöll sig. Till största delen var amerikanska bilar i Sverige lågmälda nyttofordon i ton med omgivningen. Diskret mullrande skuggor som sedan omärkligt drog bort. Och säkert kan denna tillvaro i skymundan ha bidragit till att svensk USA-bilskultur har fått en importerad prägel. Filmer som Grease och Sista natten med gänget står som grälla kulisser framför vår egen USA-bilshistoria. Av samma skäl har också den tidens bilburna ungdom fått för stor betydelse i böcker och media. I begynnelsen fanns faktiskt vanligt folk som hade USA-bil annars skulle aldrig våra raggare ha fått några exemplar att köra sönder.

9 000 mil och en tillvaro i torrt klimat har fått Forden från 1956 att överleva. Förr var denna fyrdörrars modell den vanligast förekommande men nu är den sällsynt eftersom intresset att spara på vardagsbilar hittills har varit så svagt.

Som ett slags motreaktion har många USA-bilsintresserade sökt sig tillbaka till rötterna. Man letar upp bilar med svensk bakgrund och utför komplicerade rekonstruktioner av rostiga fragment. Tyvärr är utgångsmaterialet ofta i mycket nedgången skick och det har lett till en andra våg av importverksamhet från USA. Återigen går båtar över Atlanten med lågmälda fyrdörrars sedaner precis som vid mitten av förra seklet.

En alldeles nyanländ representant för den svensksålda stilen är Jan Bergstens Ford Customline -56. Den ser ut som ett osannolikt ladfynd, lågmilaren som alla i bygden känt till att den skulle stå gömd någonstans. X:et i regnumret kunde tolkas som att den hamnat utanför bilregistret och inregistrerats på nytt. Men en titt in på instrumentbrädan avslöjar en hastighetsmätare graderad i amerikanska miles.

– Nä, den är nyimporterad, erkänner Jan som hittade Forden på en semesterresa i USA. Han åker gärna till de södra delarna och söker upp platser utan turister där det är billigare att bo och äta. Under en biltur ute på landsbygden uppenbarade sig plötsligt den svarta Forden intill en bilverkstad.

- Den såg så svensk ut så jag tyckte att den borde få komma "hem".

Ägaren hade köpt bilen på auktion och berättade att den ägts av en predikant.

– Det var nog sant för det låg fullt med små kort och flygblad med "Baptist Church" på i bilen.

Det finns gott om plats i en amerikansk Ford från femtiotalet. Soffan fram ger plats för tre. Interiören ger nästan lite känsla av gammal tågkupé, något som också understryks av den stora v-åttans lokomotivkraft.

Forden kunde provköras men däcken var helt söndertorkade så det blev bara en kort sväng innan transporten till Sverige. Väl hemma kunde Jan konstatera att Forden var i förvånansvärt gott skick.

– Jag köpte nya däck och bytte kontakt till bromsljuset sedan var det bara att besiktiga, berättar han. Jan misstänker att Forden lackerats om någon gång men annars är den orörd med en inredning som åldrats med spänsten i behåll. Förutom värme i kupén och en Stereo 8 från 70-talet är Forden helt snustorr på extrautrustning, precis så som de svensksålda USA-bilarna brukade levereras. Dock sitter det inte någon sexa under huven utan en 160-hästars 272 Y-block V8.

Den kraftiga motorn i kombination med manuell växellåda ger en rustik känsla. Man får en tydligare kontakt med motorn som annars går förlorad i automatlådans slirande värld. Här upplevs kraften friktionsfritt och det är verkligen skönt att stå på i en uppförsbacke och låta vridet jobba otyglat. Nedväxling är det sällan tal om.

*V-åttan på 272 kubiktum ger 160 urstarka hästar.
Manuell växellåda skapar direktkontakt med motorn
och kraften blir verkligen kännbar.*

Jan Bergsten bor i Falun och använder Forden nästan dagligen utan några problem och 7-årige Måns är alltid med.

– Fyra dörrar är bra på Cruisingen, upplyser han oss från sitt stora baksäte.
En annan praktisk sak är lättillgängliga reservdelar.

– Jag har haft flera gamla Fordar tidigare och alltid fått tag på grejor. Sven Ullman i Uppsala och Överås Veterandelar har nästan allt.

Jämfört med Jans tidigare bilar väcker Forden uppmärksamhet på ett annat sätt. Ute på byn kommer ibland äldre fram och frågar om det är en gammal polisbil eller taxi.

– De känner igen sig och det är verkligen trevligt.

Så även om den svarta sedanen luras en smula kan man säga att den gör en kulturgärning genom att hålla liv i den svenska USA-bilskulturen. Den som funnits på riktigt.

Forden var vid fyndet i USA fylld med kort och flygblad från en baptistkyrka. Men Jan Bergström blev frälst på bilen och såg till att den fick ett nytt liv i Sverige.

Jan Bergsten i Falun är inte så förtjust i turkos, rött och rosa. Svart ska det vara, just så som amerikanska bilar såg ut i Sverige förr. Hans Ford från -56 är nyligen importerad och valdes just för att den såg så svensk ut.

Tekniska fakta

Bilmodell: Ford Customline 1956
Pris ny: 19 800 kronor
Pris nu: 50-85 000 kronor
0-100 km/tim: 15 sekunder
Toppfart: 160 km/tim
Motortyp: V8 med toppventiler
Volym: 4 457 cc
Ventilsystem: 16 ventiler 1 kamaxel
Bränslesystem: förgasare
Effekt: 160 hk SAE/ 4 400 varv
Vridmoment: 340 Nm/ 2 400 varv
Transmission: treväxlad manuell
Drivning: bak
Bromsar fram/bak: trummor/trummor

Styrning: skruv och rulle
Antal rattvarv: 5
Vändcirkel: 11 meter
Hjulställ fram: individuell med skruvfjädrar och teleskopdämpare
Hjulställ bak: stel bakaxel med bladfjädrar och teleskopdämpare
Fälgtyp/storlek: stålfälgar 14 tum
Däckdimension: 7.50 X 14
Hjulbas: 300 cm
Spårvidd fram/bak: 150/143 cm
Längd/bredd/höjd: 528/195/144 cm
Tjänstevikt: 1 850 kg
Snittförbrukning: 14 liter/100 km

[Skriv ut artikeln som PDF fil](#)